No. 243 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 11 October

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten October.

Het aantal ontwerpen, welke de ministers thans gereed maken om bij de opening der kamers dezelve aan te bieden, wordt gezegd zeer groot te zijn. De minister van justitie, *Teste*, alleen arbeidt aan een achttal ontwerpen; de minister *Villemain* is voornemens eene wet op het middelbaar onderwijs aan te bieden, de heer *Cunin-Gridaine*, eene wet ter ontlasting van de suiker; de heer *Dufaure* eene wet betreffende de spoorwegen, de heer *Passy* wil een ontwerp op de reductie der rente voordragen, een ander betrekkelijk een nieuw muntstelsel, hij zou een budget voor den tijd van 18 maanden willen regelen, enz. Aan werkzaamheden zal het dus de wetgevende kamers niet ontbreken; maar het zou de eerstemaal niet zijn, dat de kamers in den aanvang der zitting door het aantal ontwerpen als overstelpt worden, en dat er desniettemin weinig wordt afgedaan, vooral wanneer inwendige partijschappen, ter zake van minister-veranderingen, enz., de hoofdrol gaan spelen.

— Aan de russische ambassade merkt men sedert gisteren eene buitengewone drukte op. Sedert gisteren zijn zes koeriers bij dezelve aangekomen en zijn twee naar Londen afgezonden.

— Uit Toulon schrijft men van den 3den, dat de nieuwe fransche gezant bij de Porte, de heer *de Pontois*, aldaar aangekomen is en onmiddellijk aan boord eener stoomboot de reis naar Konstantinopel heeft voortgezet. Ook de *Courrier Français* bevestigt hetgeen voor een paar dagen door *la Presse* gemeld werd, dat de instructien aan den genoemden gezant medegegeven voordeelig voor *Mehemed*-ali zijn. Bij de erfelijke heerschappij van Egipte en Sirie zou Frankrijk ook verlangen dat het eiland Candia den onderkoning gedurende zijn leven gegeven werd. Hetzelfde blad schrijft de vertraging in het vertrek van hier van den gezant, aan de middelerwijl tusschen Engeland en Frankrijk gevoerde onderhandelingen toe. Er waren levendige nota's tusschen de beide kabinetten gewisseld; maar ten laatste hadden de engelsche ministers zich tekkelijker getoond, en zou men thans elkander tamelijk verstaan.

— Een viertal spaansche hoofd-officieren die te Parijs zonder vergunning gekomen waren, hebben in last gekregen, om zich terstond naar het departement Vaucluse te begeven.

— Men wil dat de infant don *Sebastiaan* aan den koning geschreven heeft, om hem zijn voornemen te kennen te geven, dat hij de koningin *Isabella* wilde erkennen, en de vergunning te vragen van naar Napels terug te keeren. Hij zou niet in de beste verstandhouding met don *Carlos* en de hertogin *van Beira* zijn, en verlangen zich van hen te scheiden.

— Een der departementale bladen spreekt van onlusten in het departement Loir et Cher, waarbij de zoon van den militairen intendant van Tours zou om 't leven gekomen zijn.

— In bijzondere berigten uit Algiers van den 28sten September wordt als zeker gemeld, dat *Abd-el-Kader* de voorgestelde additionele artikelen van het traktaat van Tafna niet had willen aannemen, waardoor de moeijelijkheden omtrent de grensscheiding der fransche bezittingen in het oostelijk gedeelte steeds bleven bestaan. Zulks deed wederom van eene expeditie spreken. De maarschalk *Valée* was wel geneigd om dezelve tot een ander tijdstip uit te stellen, maar het ministerie en de hertog *van Orleans* schenen gezind om dezelve te ondernemen. Men verwachtte dus dat er nieuwe troepen uit Frankrijk zouden komen, daar het leger in Afrika, door de menigvuldige ziekten, te verzwakt was om eene expeditionnaire kolonne te vormen. Zulks deed ook aan een langer verblijf des hertogs denken. Men dacht dat hij, na de voornaamste punten bezigtigd te hebben, den togt naar Constantine door de Bibans, en de bezetting van het fort Hamza zou ondernemen.

— Uit Madrid wordt van den 1sten October geschreven, dat het ontwerp van amnestie de grootste tevredenheid onder het publiek had verwekt, maar dat hetzelve gewenscht had, dat de kroon liever zelve van dit privilegie had gebruik gemaakt, en dezen, in de tegenwoordige omstandigheden, zoo wenschelijken maatregel niet aan de beslissing overgelaten had eener kamer, waarin zich een groot getal onstuimige en ultra-oppositie-leden bevonden, die niet nalieten ook zelfs de beste maatregelen van het bestuur te berispen en te bestrijden. — De kamer hoopte men, dat nu spoedig over het ontwerp der *fueros* zou kunnen beraadslagen. Er waren nog twee gedeputeerden aangekomen, zoodat er nog slechts één lid ontbrak, om het vereischt getal ter beraadslaging, 122 leden bijeen te hebben.

— Van de spaansche grenzen wordt heden niets bijzonder gemeld.

— Ter beurze was heden weinig handel en de rente bleef nagenoeg op dezelfde hoogte. Men hield zich heden bijzonder bezig met de aandeelen in de Haïtische leening. De betaling der 30 fr. intrest en de uitlooting van 600 obligatien op den 10 en 11den dezer moetende plaats hebben, zoo waren de aandeelen zeer gezocht. De fondsnotering was heden (8 October) 5 pCt. 110,65; 3 pCt. 81,55; Nap. $\frac{a}{0}$ 102,40; Sp. Ardoin 31⅛; Passive 7⅜; oude diff. z. int. 9; Rom. L. 103; Haiti van 545 gestegen tot 565.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 7den October.

De Zuricher Staatsraad heeft den 1sten dezer den Grooten Raad een ontwerp voorgelegd, om te verklaren dat het kanton zich onttrekt aan het concordaat, den 17den Maart 1832 tusschen de Staten van Zurich, Berne, Lucerne, Solothurn, St. Gallen, Argau en Turgau gesloten, uit aanmerking, dat bijzondere verbonden tusschen de kantons, wel verre van aan de eensgezindheid en magt van Zwitserland bevorderlijk te zijn, voedsel aan de tweedragt onder de bondgenooten geven. De Groote Raad heeft zich met dit ontwerp vereenigd.

— In de jongste berigten uit Konstantinopel te Weenen den 1sten dezer ontvangen, komt onder anderen voor, dat de gewezen opperbevelhebber van het turksch leger in Klein-Azie, *Hafiz*-pacha zich naar de hoofdstad begeven had voornamelijk om zich wegens het bij Nesbi geleden verlies te regtvaardigen; als eene voorname oorzaak zou hij aanvoeren het verraad van den kapudan-pacha, waardoor hij verstoken was gebleven van eene aanzienlijke magt, die deze aan boord had en die nog te regter tijd had kunnen aankomen, om aan den gezegden slag deel te nemen. — *Hafiz* zou overigens den toestand van *Ibrahim* in het geheel zoo gunstig niet afgeschilderd hebben als men algemeen geloofde; het zou hem voornamelijk aan geld haperen, om de soldij der troepen te betalen; eene groote ontevredenheid bestond er overigens tegen hem, die hij slechts met moeite in toom kon houden.

In de berigten uit Konstantinopel tot den 18den wordt voorts gemeld, dat in de week te voren nog twee russische korvetten aldaar waren aangekomen en depeches voor den heer *von Butenieff* hadden medegebragt. Men wilde sedert opmerken, dat er in de houding van den gezant eenige wijziging en meerdere toegeeflijkheid zigtbaar waren; men zou echter de zaken geheel verkeerd beoordeelen, wanneer men daaruit opmaakte, dat Rusland van zijn eenmaal aangenomen stelsel en inzigten afgeweken was.

Het vertrouwen op de meerdere kracht van de regering, sedert de grootvizier *Chosrew*-pacha, *Reschid*-pacha en *Halil*-pacha het voorname beleid in handen hadden, was weder voor een groot deel verzwakt, nadat zich de meening had gevestigd, dat de eerste meer bijzonder de russische, de tweede de engelsche belangen was toegedaan, en de laatstgenoemde in het geheel geen stelsel volgde; bovendien had men ongelukkigerwijs de overtuiging bekomen, dat de Europesche zeemogendheden zich betrekkelijk de regeling der oostersche zaken in het geheel niet konden verstaan, en dat dus de staatkundige verwarring in het Ottomanische bestuur heerschende, zich ook tot de Europesche mogendheden uitstrekte.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 9den October.

De erfprins van Saxen-Coburg en zijn broeder de prins *Albert*, zijn maandag op Laeken gekomen, van Duitschland zich naar Engeland begevende.

— Het oproepen van een deel der verlofgangers schijnt voor sommige regimenten van het belgische leger werkelijk plaats te hebben of te zullen hebben. De bataillons van dat leger zijn echter, volgens den *Observateur*, geenszins, zoo als men gezegd heeft, 200 maar 325 man sterk, zoodat om dezelve tot 500 man te brengen, slechts eene vermeerdering met 125 manschappen noodig zou zijn.

— Te Gent houdt men zich thans met de instructie bezig, naar de voornaamste aanleggers der jongste onlusten. Een aantal personen zijn echter wegens gebrek aan bewijs voorloopig weder op vrije voeten gesteld. — Maandag ll. zijn onder geleide van infanterie en kurassiers, de geweren, waarmede in der tijd de burgerwacht gewapend was, van het stadhuis naar de citadel vervoerd.

— De *Belge* vermeldt dat de heer *Bartels* in het geheel geen deel meer neemt aan de redactie van dit blad.

— Uit den maandelijkschen staat van den uitvoer der Antwerpsche haven blijkt, dat er gedurende de maand september voor 20,771 kilogr. katoenen geweefde stoffen naar Nederland zijn uitgevoerd. Het *Handelsblad* leidt daaruit af, dat de afzetting derwaarts dus niet zoo geheel verloren is gegaan, als wel gezegd is geworden.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 10den October.

Zijne Majesteit heeft den heer *A. Burg*, hoogleeraar aan het Polytechnisch Instituut, als een blijk van Hoogstdeszelfs welgevallen, wegens twee door hem aan Hoogstdenzelve aangeboden mathematische werken, begiftigd met eene gouden medaille. Op last van Z. M. zijne deze boekwerken thans in de koninklijke bibliotheek geplaatst.

— De controleur boekhouder bij de provinciale bewaring van het kadaster te Haarlem, *C. A. Ludewig*, is belast met de tijdelijke waarneming van den post van controleur van het kadaster in Limburg, en is tijdelijk vervangen door *W. Gijselman*, ambtenaar van het kadaster, op wachtgeld.

— Z. M. heeft de hoofd- en verdere officieren van het vaste leger, die in der tijd als bataillons-kommandanten, als kommandanten van kompagniën artillerie, als adjudanten, of als kwartiermeesters bij korpsen mobiele- of reserve-schutterij zijn geplaatst geworden, een eervol ontslag verleend uit hunne respectieve betrekkingen bij evengemelde schutterijen.

— De *Avondbode* vermeldt, dat, bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit, aan onderscheidene regterlijke ambtenaren dispensatie is verleend van de bepalingen, vervat in art. 8 van de wet op de zamenstelling der regterlijke magt en beleid der justitie, om vereenigd met hunne regterlijke functiën, te blijven bekleeden, de administratieve plaatselijke of financiële ambten, hun bereids vroeger opgedragen, en sedert lang, met hunne vorige regterlijke betrekkingen door hen waargenomen.

— De heeren Gouverneurs zijn door het Hoofdbestuur verzocht om aan de rijks-ontvangers der accijnsen te doen verbieden, het uitsnijden van gemaalbiljetten uit de registers, vroeger dan het oogenblik der afgifte aan de belanghebbenden.

— In de buitengewone vergadering der Staten van Holland, eergisteren te Haarlem gehouden, zijn voor de twee vacatures, veroorzaakt door de benoeming van jonkhr. mr. *M. W. de Jonge van Campens Nieuwland* tot lid van den Raad van State, en het op zijn verzoek verleend eervol ontslag van mr. *G. J. Jordens*, het volgend drietal opgemaakt: voor de eerste vacature, de heeren mr. *H. A. Bollard*, president der arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, mr. *P. Buyskes*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Leyden, en mr. *F. N. Arntzenius*, substituut-griffier bij den hoogen raad, en voor de tweede, de heeren mr. *C. J. Vaillant*, advokaat te Amsterdam, mr. *E. Elias*, kantonregter te Haarlem, en mr. *B. van de Velde*, substituut-officier van justitie te 's Gravenhage.

— Z. K. H. de Aartshertog *Maximiliaan van Este* Grootmeester van de Duitsche orde en Z. K. H. de Erfprins van Modena zijn gisteren middag te 's Hage aangekomen en aan het Hotel *Bellevue* afgestapt. Dezelve hadden te Rotterdam de merkwaardigheden der stad en de werkplaats der Nederlandsche stoomboot-maatschappij op Feijenoord bezigtigd, en ook een uitstapje naar Gouda gemaakt, om het merkwaardige aldaar, alsmede de machines der droogmaking van den Zuidplas te bezigtigen.

— Uit 's Hage schrijft men het volgende:

„Wij hebben bereids gemeld dat de kommissie tot de Tentoonstelling door Z. M. gemagtigd is geworden tot den aankoop van schilderstukken om daaruit eene loterij te vormen. Eene bijzonderheid, die wel hoogelijk verdient daarbij in aanmerking te komen, is deze, dat de kosten der aangekondigde verloting geheel en al zullen gevonden worden uit de opbrengsten van de entrée-gelden op de Tentoonstelling ontvangen, zoodat aan de deelnemers een voordeel wordt aangeboden, grooter dan in eenige andere verloting, doordien het geheele bedrag der uitgegevene loten, zonder eenigen aftrek hoegenaamd, wordt besteed tot den aankoop van prijzen. Deze omstandigheid kan niet anders dan ter aanmoediging strekken tot het deelnemen in die verloting, welke voornamelijk in het belang van jeugdige en verdienstelijke kunstenaars is daargesteld, en op welker gunstige uitkomst ieder beminnaar van vaderlandsche kunst derhalve hoogen prijs stelt.

— De *Nijmeegsche Conrant* zegt een omstandig verhaal ontvangen te hebben, van een ongeluk in den namiddag van den 7den tusschen Mook en Katwijk voorgevallen, hetwelk hierop nederkomt: Bij het overzetten van ossen met de gierpont, werd het vee zeer onstuimig, sprong gedeeltelijk over boord, gedeeltelijk liep hetzelve naar achter op de valbrug, op welke twee personen stonden, zijnde de rijks-ambtenaar *de Haan* van Katwijk en de veedrijver, met name *Klaasen*, van Beuningen, waardoor de valbrug brak en de personen en het vee in het water stortteden. De veedrijver *Klaasen* werd door den heer *de Quaay*, districts-commissaris van Boxmeer, met levensgevaar gered; de andere, de ambtenaar *de Haan*, konde, nietteegenstaande alle aangewende pogingen, niet gered worden. Zijn lijk was bij het afgaan van het berigt nog niet gevonden.

— Uit Groningen wordt geschreven, dat de latijnsche redevoering bij de overdragt van het rectoraat der hoogeschool op den 10den October, door den hoogleeraar *B. H. Lulofs* te houden, ten onderwerp zal hebben: *over de overeenstemming der zoogenaamde uiterlijke met de innerlijke welsprekendheid, of die der declamatie met den schrijf- en zeg trant in het algemeen.*

— Te Amsterdam zal de hooggeleerde heer Mr. *H. Beyerman*, op den 28sten dezer het hoogleerambt met eene plegtige intrée-rede aanvaardt.

178ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

5de Trekking. N°. 18212, een prijs van *f* 1000; N°. 4423, een prijs van *f* 1000.
6de — N°. 10304, een prijs van *f* 1000; N°. 6888, een prijs van *f* 1000; N°. 13408, een prijs van *f* 1000; N°. 15213, een prijs van *f* 15,000, N°. 2713, een prijs van *f* 1,500.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *October*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 dert. zest., ¾; dito 5 pCt. 101⅝ drie zest.; Kansbill. 25 zeven zest., drie achtste, 5/16; Am. Syndik. 4½ pCt. 94½, ¼; dito 3½ pCt. 79; Handelm. 173⅝, ⅝, ½; O. Indie 5 pCt. 98¾, ⅝; Haarl. Spoorw. 104; Ardoins 25 15/16, 27, 26¾; Passive 8, 7⅝; oude Russen 103¾; Mexiko 28¼, ¾.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.